

Resultater fra Rosenafprøvning

Efter tre år med afprøvning af rosenarter i Valbyparken, foreligger resultaterne nu. De giver et bedre grundlag for at udvælge de sundeste sorter til produktion og dyrkning uden planteværn

✍ Julie Schou Christiansen og
Charlotte Holde, HortiAdvice,
juch@hortiadvise.dk

Valget af hvilke rosenarter, der skal produceres, bliver udfordret. For det første reduceres antallet af tilladte planteværnsmidler, og for det andet spirer et forhandler- og forbrugerønske om både mindre brug af planteværn, men fortsat flotte og frodige roser i butikkerne. Det gør det højaktuelt at vælge de sorter, der har en god sundhed. I dag står mod-

standsdygtighed også højest prioriteret i mange rosenforædleres arbejde.

Rosenafprøvning i Valbyparken

Gennem de seneste tre år har Danske Planteskoler i samarbejde med Danske Havecentre gennemført en rosenafprøvning i Valbyparken. Roserne blev plantet ultimo 2016 og er registreret ud fra den tyske ADR-standard.

De plantede roser blev udvalgt af forædlere, producenter og havecentre. Målet er at finde frem til de sunde roser, der kan

produceres under danske forhold, også når der ikke bruges planteværn. Efter tre år med rosenafprøvning i Valbyparken er der nu et mere saligt fagligt grundlag for at udvælge de sundeste roser.

Resultater fra rosenafprøvningen er gjort op efter tre meget forskellige år med hensyn til nedbør, temperatur og soltimer for roserne i Valbyparken, hvilket også kan ses på resultaterne. 2017 var meget regnfuldt, 2018 var ekstra ordinært varmt og solrigt med stor mangel på nedbør, hvilket førte til tørke (der bliver ikke vandet i Valbyparken). I 2019 ligger vejrmæssigt stort set midt imellem de to andre år, når der ses på nedbør, temperatur og antal soltimer. I 2017 kunne 26 af rosenarterne leve op til ADR-standard (se faktabox), i 2018 var det 45 sorter, mens antallet i 2019 faldt til 14. Faldet i 2019 tilskrives tørken, som gav et højt tørkeindeks i 2018, som fortsatte i første del af 2019.

De stærkeste roser

Opsummeres alle tre år er der fire sorter, ud af de 80 sorter, der opfyldte ADR-standard alle tre år. De opnåede vær-

Rosa 'Westzeit' opfyldte ADR-standard alle tre år og er sorten i den kategori, som har det bedste helhedsindtryk.

Rosa 'Rainbow Knock Out' opfyldte ADR-standard alle tre år. Sorten har en lang blomstringsperiode.

Rosa 'Bassino' opfyldte ADR-standard alle tre år og er således den bunddækkende, der får den bedste score i ADR-standard.

Rosa 'Pink Paradise' opfyldte næsten ADR kravene. Kravet er fuldt opfyldt for bladsundhed, mens 'summen af karakterer' i 2017 var 74,5, hvor ADR-kravet er 75-100.

Rosa 'Pink Flower Circus' opfyldte næsten ADR kravene. Kravet er fuldt opfyldt for bladsundhed, mens 'summen af karakterer' i 2017 var 73,8, hvor ADR-kravet er 75-100.

Rosa 'Queen of Sweden' opfyldte næsten ADR kravene. Kravet er fuldt opfyldt for bladsundhed, mens 'summen af karakterer' i 2017 var 72,6, hvor ADR-kravet er 75-100.

Rosa 'Louise Bugnet' opfyldte næsten ADR kravene. Kravet er fuldt opfyldt for bladsundhed, mens 'summen af karakterer' i 2017 var 72,3, hvor ADR-kravet er 75-100.

Rosa 'Camelot' opfyldte næsten ADR kravene. Kravet er fuldt opfyldt for bladsundhed, mens 'summen af karakterer' i 2017 var 73,3, hvor ADR-kravet er 75-100.

Rosa 'Olivia Rose Austin' opfyldte næsten ADR kravene. Kravet er fuldt opfyldt for bladsundhed, mens 'summen af karakterer' i 2017 var 69,8, hvor ADR-kravet er 75-100.

dier i bladsundhed på mellem 25-30 og 'summen af karakterer' på 75-100 efter ADR-standarten.

- Rosa 'Flirt'
- Rosa 'Rainbow Knock Out'
- Rosa 'Bassino'
- Rosa 'Westzeit'

Roser på andenpladsen

Flere rosenarter kommer med, hvis der slækkes lidt på ADR-kravene til den overordnede vurdering. Disse sorter opfylder ADR-kravet til bladsundhed, men skiller sig ved 'summen af karakterer' sættes ned til over 70 point.

Helhedsindtryksmæssigt adskiller de sig ikke meget fra de fire sorter, som lever op til ADR-standarten. Det er rimeligt at medtage denne anden kategori, da den vedrører karakterer som duft og blomsterrigdom, som ikke vil have høj prioritet i alle anvendelser.

- Rosa 'Pink Paradise'
- Rosa 'Louise Bugnet'
- Rosa 'Dronning Dorothea'
- Rosa 'Pink Flower Circus'
- Rosa 'Queen of Sweden'
- Rosa 'Camelot'
- Rosa 'Olivia Rose Austin'

Tørke påvirker præstation

Følgende sorter er kun "faldet ud", fordi de ikke opfylder kriterierne i bladsundhed i 2019 (opfyldt i 2017-2018), mens de alle år opfylder kravet for 'summen af karakterer'. Helhedsindtryksmæssigt adskiller de sig ikke meget fra de ovennævnte sorter, som lever op til ADR-standarten.

Baggrunden for at fremhæve disse rosenarter er, at der i 2019 er registreret bladsygdomme allerede i den første re-

gistrering den 25. juni. Det viser, at det høje tørkeindeks i både 2018-2019 har haft indflydelse på planternes vækst, idet tørken i 2018 har svækket dem og hermed gjort dem mere modtagelige i 2019 overfor bladsygdomme tidligere på året end normalt.

- Rosa 'Stadt Rom'.
- Rosa 'Salsa'.
- Rosa 'Romina'.
- Rosa 'Vulcano Flower Circus'.
- Rosa 'Jasmina'.

Det skal dog tages i betragtning, at ADR-standarten netop lægger op til registrering over tre år, da det tager tid før bladsygdommene indfinder sig, hvor der ikke tidligere har været dyrket roser.

Stor interesse

Rosenafrøvningen i Valbyparken har resulteret i en meget stor interesse med et utal af besøgende samt omtale i mange publikationer både i magasiner og online. Det har været såvel i forhold til private, anlægsgartnere, byplanlæggende, gartnerstuderende samt 'havenørder' og gartnere, der har spurgt ind til afprøvningen. ■

ADR-standarten

Til registrering af roserne er anvendt den tyske ADR-standard, som er meget lig den gamle danske metode til bedømmelse af roser.

Følgende karakterer er registreret: hårdførhed, vækstkraft, bladsundhed, knop- og blomsterform, blomsterlighed, farve, duft, selvrensende samt helhedsindtryk. For at få ADR prædikatet i Tyskland kræves en gennemsnitlig bladsundhed mellem 25-30 point og at 'summen af karakterer' ligger på 75-100 point. Dette er taget som udgangspunkt for vurderingen af resultaterne i denne rosenafprøvning. Roserne er registreret fire gange hvert år fordelt over vækstsæsonerne.

For at sikre den korrekte brug og vurdering af karakterskalaerne i ADR-standarten har Thorsten Ufer, deltaget i registreringen af alle roserne en gang alle tre år. Thorsten Ufer forestår ADR-registrering hos Landwirtschaftskammer Schleswig-Holstein, Gartenbauzentrum.

Oversigt over alle sorters score i ADR-standarten kan rekvireres på mail: juch@hortiadvise.dk

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

LDP 2020

Projektet er støttet af Produktionsafgiftsfonden for frugt og gartneriprodukter og fra Miljø- og Fødevarerministeriets Erhvervsudviklingsordning 2016: "Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne: Danmark og Europa investerer i landdistrikterne"